

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – ГР. БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ

Утвърждавам:

Ректор:.....

проф. д-р Христо Бозов, дм

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

На специалност:	СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА
Образователно-квалификационна степен:	БАКАЛАВЪР
Професионално направление:	1.2. ПЕДАГОГИКА
Област на висше образование:	ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ
Професионална квалификация:	ПЕДАГОГ, СПЕЦИАЛЕН ПЕДАГОГ, РЕСУРСЕН УЧИТЕЛ

Бургас, 2024

I. ПРОФЕСИОНАЛНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОБУЧЕНИЕ

Настоящата квалификационна характеристика е неразделна част от учебния план на бакалавърска програма „Специална педагогика“ и определя професионалната квалификация на специалиста с висше образование, придобил образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика.

За обучение за придобиване на ОКС „Бакалавър“ по специалност „Специална педагогика“ се приемат лица, които са завършили средно образование, осигуряващо им достъп до обучение във висши училища. Приемът е в съответствие със ЗВО, с Правилника за устройството и дейността на Университета и с Правилника за учебната работа, и се осъществява на базата на оценка от ДЗИ по български език и литература. Кандидат-студентите задължително полагат изпит за проверка на говорните и комуникативните способности.

Квалификационната характеристика на бакалавъра по специална педагогика, придобил бакалавърска степен във Факултета по обществени науки при Университет „Проф. д-р А. Златаров“, гр. Бургас, както и учебният план, който осигурява неговата подготовка, са съобразени със:

- *Закон за предучилищно и училищно образование, Обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г.*
- *Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ (ДВ, бр. 79 от 05.09.2003г.).*
- *Наредба за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“ (ПМС №289/07.11.2016г.)*
- *Наредба №15 от 22 юли 2019г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, в сила от 02.08.2019г., издадена от Министъра на образованието и науката, обн. в ДВ. бр. 61 от 2 Август 2019г.*
- *Национална квалификационна рамка на Република България.*
- *Закон за висше образование (ДВ, бр.112/ 27.12.1995 г., изм. и доп., бр. 98 от 09.12.2016 г., в сила от 01.01.2017 г.).*
- *Правилник за устройство и дейността на Университет „Проф. д-р А. Златаров“ - Бургас“.*
- *Правилник за учебната дейност на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“.*
- *Наредба за приобщаващо образование, в сила от 27.10.2017 г., приета с ПМС № 232 от 20.10.2017 г., обн. в ДВ, бр. 86 от 27 Октомври 2017 г.*

II. ЦЕЛИ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНАТА ПРОГРАМА

Цел на обучението в професионално направление 1.2 Педагогика, образователно-квалификационна степен „БАКАЛАВЪР“ по специалност „Специална педагогика“ е широкопрофилната, фундаментална подготовка на професионалисти – педагози, специални педагози, ресурсни учители, и придобиването от тях на научни знания, умения и отношения за осъществяване на ефективна приобщаваща дейност. Организирането на подкрепяща среда в образователните институции изисква изпълнението на различни специализирани функции на педагога – диагностична, корекционна, терапевтична, консултантска, медиаторна,

информативна, приобщаваща, методологическа, социализираща. Оптимизирането на педагогическото взаимодействие на всички равнища е невъзможно без непрекъснатото усъвършенстване на образователната системата, която днес трябва да е модерна, достъпна и адекватна на индивидуалните потребности на децата и учениците. Използването на традиционни методи на възпитание и обучение изисква умело съчетаване с иновациите. Управлението на конфликтни ситуации изисква творчески и навременни решения. В тази връзка, подготовката на висококвалифицирани професионалисти – специални педагози е насочена и предполага максимално индивидуализиране педагогическото общуване с децата и учениците, с техните семейства, със специалисти от външни институции. Описаната професионална квалификация, съобразена със спецификата на целевата група, ще им позволи успешна практическа реализация в образователната сфера във всички образователни етапи, както и в сферата на извънучилищната педагогическа дейност, за да се утвърдят социалната сигурност, взаимната подкрепа и разбиране, хармонията и толерантността в човешките отношения, микросоциума и обществото като цяло.

Поставената цел е в пълно съответствие с **мисията** на Университета за подготовка на специалисти с висше образование и отговаря на **функцията** на Факултета по обществени науки за подготовка на специалисти в областта социалната педагогика и на педагогическите науки.

За реализирането на поставената цел е необходимо успешното решаване на следните основни **задачи**:

- Усвояване на знания, умения и компетентности в специализираните дисциплини в учебния план.
- Използване в практиката на знания от различни научни области с интегративен характер.
- Запознаване и практическо приложение на съвременни подходи, методики и технологии за корекционно-компенсаторна работа, възпитание и обучение на деца и ученици със специални образователни потребности – увреждания и дефицити в развитието (интелектуална недостатъчност, двигателни нарушения, разстройства от аутистичния спектър, синдром на Даун, слухови, зрителни, комуникативни нарушения, хиперактивност, дефицит на вниманието).
- Овладяване на инструментариума и протокола за педагогическа диагностика.
- Познаване на нормативната база за закрила правата на децата и учениците със специални образователни потребности в дома, в образователната институция, в общността.
- Придобиване на умения за планиране, организиране и реализиране на процеса на приобщаване, в това число за консултиране и партньорство с родители и семейства, както и за осъществяване на дейности по обща и допълнителна подкрепа.
- Дигитална компетентност, помагача за използване на цифрови устройства, специализиран софтуер, програми и приложения за подобряване общуването с децата и учениците със специални образователни потребности и достъпът им до информационни ресурси.
- Създаване и утвърждаване на нагласа и готовност за осъществяване на различни видове практически дейности: социално-педагогическа, научно-методическа, превантивно-диагностична, културно-просветна, корекционно-развиваща, организационно-управленска, както и за сътрудничество и съвместна работа с институциите, имащи отношение към приобщаващото образование на деца и ученици със специални образователни потребности (социални, образователни, здравни, съдебни, неправителствени).

- Изграждане на самостоятелен подход и стил на работа при осъществяване на социално-педагогическия процес на хуманизиране на отношенията, оздравяване на микроклимата в социума, защита интересите на личността и подпомагането ѝ в изява и развитие на потенциала и способностите, мотивиране и стимулиране нейната социална активност.
- Формиране на умения за ползване на научна терминология, характерна за научната област и развиване на механизми за продължаващо професионално развитие и обучение през целия живот.
- Развитие на уменията за помагащо поведение, емпатия, разбиране, толерантност, както и възпитаването им у децата и учениците за постигане на успешна комуникация между членовете на обществото, основана на взаимопомощ, приемане, подкрепа, възможности за социално включване и осигуряване на цялостно благополучие.

III. СЪДЪРЖАНИЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Бакалавърска степен се придобива след обучение в осем семестъра (240 кредита) в редовна или задочна форма на обучение. Всяка учебна година е от по два семестъра и 30 учебни седмици. Продължителността на академичния час е 45 минути.

Обучението по програмата е организирано в лекционни курсове, семинарни и практически упражнения с насоченост към придобиване на специално-научна, педагогическа и методическа подготовка.

Задължителните учебни дисциплини са обособени в два цикъла: педагогически и интегративен. Към всеки цикъл са предложени списъци с избираеми дисциплини. Учебният план съдържа и списъци с факултативни дисциплини, които дават възможност да се добавят допълнителни общо развиващи компетенции към профила на специалиста – специален педагог. Съдържателно и структурно, дисциплините от двата цикъла, както избираемите и факултативните дисциплини, осигуряват фундаментална, тясно-профилираща и специализирана подготовка с оглед придобиване от завършващите на бакалавърска степен по педагогика със специфична квалификация.

Целта на дисциплините от педагогическия цикъл е да се формират базисни професионално-педагогически компетентности за актуалните подходи в специално-педагогическата дейност, подходите за педагогическа подкрепа на лица от социално уязвими групи, подходите за педагогическа подкрепа на семейството, превантивната и корекционната педагогическа дейност, подходите за диагностика в педагогическата практика, постиженията и новостите в областта на приобщаващото образование, професионалното обучение през целия живот, приложните и технологичните аспекти на обучението на деца и ученици със специални образователни потребности, основните характеристики на децата и ученици с увреждания и генерализирани разстройства в развитието, методите и техниките за преподаване, обучение и възпитание, развитието на личната мотивация, разработване на дидактически ресурси, правната защита на деца и ученици от уязвими групи, възможностите за дигитализация на образованието.

Целта на дисциплините с интегративен и интердисциплинарен характер е да се формират компетентности за познаване на физиологичните особености на деца и ученици със специални потребности, за социална подкрепа на личността, за прилагане на етични норми в приобщаващата дейност, за разпознаване и интервюиране на социално уязвими деца и ученици, за управление на социално-педагогически институции от нов тип.

Избираемите учебни дисциплини осигуряват разширяване и надграждане на общотeorетичната и специализиращата подготовка по специалността. Чрез тях се допълват и конкретизират компетентностите, придобити по задължителните учебни предмети.

Факултативните учебни дисциплини дават възможност за получаване на знания и умения от специфични научни области в съответствие с интересите на студентите.

Целите на обучението в бакалавърската програма се постигат с прилагането на актуални методи, форми и средства.

• Методи на обучение:

- Лекция.
- Консултация.
- Дискусия.
- Дебат.
- Работа с научна литература – специализирана литература, електронни ресурси, интернет-източници.
- Работа по проект и изследователска задача.
- Демонстрация.
- Симулация.
- Ролеви игри.
- Презентация.

• Форми на обучение:

- Работа в малка група.
- Самостоятелна работа.
- Семинар.
- Тренинг.
- Практикум.

• Средства на обучение (образователни ресурси):

- Литературни източници.
- Мултимедийни ресурси и съвременни технологични средства.
- Учебни филми.

• Дипломиране.

Формата на дипломиране за специалността е държавен практико-приложен изпит в детска градина, училище или специализирана институция, писмен държавен изпит по специалността, които се провеждат от избрана от Факултетния съвет изпитна комисия.

В състава на всяка изпитна комисия, определена със заповед на ректора, задължително се включват хабилитирани преподаватели от висшето училище и наставници, под чието ръководство е провеждана стажантската практика.

Професионалната квалификация „педагог, специален педагог, ресурсен учител“ се удостоверява с дипломата за придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ на висше образование.

IV. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ КОМПЕТЕНЦИИ

Проверката и оценката на образователната и научноизследователската програма се осъществява съобразно изискванията на учебния план и включва текущ и/или заключителен контрол. Оценяването е по шестобалната система с присъждане на кредити. Кредити се присъждат след успешно издържан изпит (над Среден 3.00).

- Текущият контрол включва следните методи:
- Тест.
- Изследване и защита на теза (курсов проект).
- Беседа.
- Рефериране на научни текстове.
- Проект за приобщаващи дейности.
- Разглеждане и решаване на казуси от специално-педагогическата практика.
- Други.

Заключителният контрол представлява полагане на изпит или текуща оценка.

V. Квалификационен стандарт – компетенции на придобилите образователно-квалификационна степен „Бакалавър“

Компетентностите за придобиване на професионална квалификация „социален педагог“ са обособени в следните групи (съгласно ПМС №289/07.11.2016 г. и НКП):

- 1. Образователна среда.**
- 2. Педагогическо взаимодействие с децата и учениците.**
- 3. Взаимоотношения с децата и учениците.**
- 4. Взаимоотношения с другите педагогически специалисти.**
- 5. Лидерство.**
- 6. Работа с родителите и семейната общност.**
- 7. Възпитателна и корекционно-възпитателна работа.**
- 8. Работа в мултикултурна и приобщаваща среда.**
- 9. Превантивна и корекционно-възпитателна дейност.**
- 10. Образование на възрастни**
- 11. Личностно и професионално развитие.**

1. Компетентностите, свързани с организацията и управлението на образователната среда в образователните и социално-педагогическите институции, центровете за специална образователна подкрепа и специалните училища, включват знания, умения и отношения за:
 - Влиянието на средата върху всяко дете и ученик, включително от уязвими групи.
 - Приложение на традиционни и иновативни подходи за оптимизиране на образователната среда и педагогическото взаимодействие.
 - Създаване на богата на технологии среда и работа с децата и учениците в условия на дистанционно взаимодействие.

- Създаване на приобщаваща среда за деца и ученици със специални образователни потребности.
 - Възможности за осъществяване на партньорство между различните организации, включително и външни спрямо образователните, особено специализираните в областта на интегриращите, рехабилитационните и приобщаващите дейности.
2. Компетентностите, свързани с педагогическо взаимодействие с децата и учениците в образователните и социално-педагогическите институции, центровете за специална образователна подкрепа и специалните училища, включват знания, умения и отношения за:
- Цялостното развитие на детската личност, в това число: личностни компетенции, когнитивно, двигателно, емоционално, социално, физическо, комуникативно.
 - Професионално и кариерно ориентиране, както и адекватно включване на детето и ученика в общността чрез придобиване на умения за самообслужване и оптимално развитие според собствения потенциал.
 - Индивидуално общуване с децата и учениците в хода на педагогическото взаимодействие.
 - Възможности за осъществяване на взаимодействие в условия на дистанционно общуване.
 - Възможности за включване в допълнителни дейности за мотивация и развитие на потенциала на децата и учениците.
 - Диагностициране на индивидуалните потребности на децата и учениците и на необходимостта от включване в дейности по допълнителна подкрепа.
 - Оценяване на потенциала за оптимално развитие (физическо развитие, познавателно развитие, социални и комуникативни умения, адаптивно поведение, психични реакции, семейно функциониране).
 - Съвместно преподаване с другите учители.
 - Обсъждане и вземане на решения в проблемни ситуации.
3. Компетентностите, свързани с взаимоотношенията с децата и учениците в образователните и социално-педагогическите институции, центровете за специална образователна подкрепа и специалните училища, включват знания, умения и отношения за:
- Поставяне на ученика в центъра на социално-педагогическия процес.
 - Позитивно отношение към различията и разбиращо приемане на спецификите на всяко дете или ученик със специални образователни потребности.
 - Работа по индивидуален случай.
 - Водене на документация.
 - Създаването на подходящ социално-психологичен климат в съответната образователна институция.
 - Мотивиране на децата и учениците за учене, постижения, поведенческа промяна, психическо, интелектуално, личностно и социално развитие.
 - Развитие на деца със специални образователни потребности, съобразени с индивидуалните им потребности и възможности.
 - Работа с деца в риск.
 - Специфика на работа в мултикултурна среда.
4. Компетентностите, свързани с взаимоотношенията с други педагогически специалисти в образователните и социално-педагогическите институции, центровете за специална образователна подкрепа и специалните училища, включват знания, умения и отношения за:
- Съвместна работа с директор, зам.-директор, учители, психолози, педагогически съветници, учители.

- Добри практики, форми и методи на съвместна работа, оптимизиране на работната атмосфера, супервизия, тийм-билдинг, скипна работа.
 - Педагогическа медиация.
 - Етични и правни измерения на взаимоотношенията в педагогическата практика.
5. Компетентностите, свързани с лидерството в образователните и социално-педагогическите институции, центровете за специална образователна подкрепа и специалните училища, включват знания, умения и отношения за:
- Теоретични проблеми на лидерството в специално-педагогическата практика.
 - Човешката мотивация.
 - Подходи и тактики за оказване на влияние и овластяване на децата и учениците за вземане на собствени решения.
 - Примери за добри педагогически практики от страната и чужбина.
 - Особености на човешката креативност, особено при решаване на сложни и конфликтни ситуации.
6. Компетентностите, свързани с работа с родителите и семейната общност в образователните и социално-педагогическите институции, центровете за специална образователна подкрепа и специалните училища, включват знания, умения и отношения за:
- Родителите и семейната общност като партньор на съответната институция.
 - Социокултурен статус и професии на родителите и семейната общност.
 - Информирание на родителите и семейната общност за цялостното развитие на техните деца, както и на допълнителни възможности за подкрепа от социалната практика.
 - Влияние на семейната среда върху развитието и възпитанието на детето.
 - Семейството – видове, култура, взаимоотношения.
 - Дигиталните компетенции в семействата на децата и учениците.
 - Подходи, форми, методи за адекватни и работещи взаимоотношения със семейната общност.
7. Компетентностите, свързани с възпитателната работа в образователните и социално-педагогическите институции, центровете за специална образователна подкрепа и специалните училища, включват знания, умения и отношения за:
- Възможности за личностно развитие на всяко дете.
 - Модели на педагогическа възпитателна среда.
 - Сътрудничество в областта на възпитателна работа с родителите и представителите на семейната общност.
 - Дигитални ресурси за работа с децата с възпитателно-образователен характер.
 - Формиране и развитие на личностни качества и социална компетентност у учениците в различните възрастови етапи, както и постигане на поведенческа промяна.
 - Съдържателни направления на възпитателната работа.
 - Осъществяване на възпитателни взаимодействия в съответната институция.
 - Превенция и справяне с конфликтни ситуации.
 - Факторите за агресивно, асоциално и антисоциално поведение на деца и ученици
 - Възможности за адекватна и навременна педагогическа реакция в рискови и кризисни ситуации с участието на деца и ученици.
 - Сътрудничество между институции и организации, осъществяващи възпитателна работа в областта на здравето, спорта, културата, технологиите.
8. Компетентностите, свързани с работата в мултикултурна и приобщаваща среда образователните и социално-педагогическите институции, центровете за специална образователна подкрепа и специалните училища, включват знания, умения и отношения за:
- Поведенчески модели на деца и ученици от различни социокултурни общности.

- Педагогическа толерантност.
 - Развитие на критическо мислене чрез възможности за изразяване на различни гледни точки и формиране на уважение към тях.
 - Осигуряване на равен достъп до качествено образование за всички деца и ученици и недопускане на дискриминационни нагласи и прояви.
 - Осигуряване на дигитални ресурси за работа с деца и ученици.
 - Образователна медиация.
 - Нормативен регламент на осъществяването на приобщаващото образование.
 - Активно взаимодействие с деца и ученици със специални образователни потребности.
 - Сътрудничество между заинтересовани институции и организации, осъществяващи дейност в хетерогенна, в т.ч. мултикултурна среда, в областта на приобщаващото образование и социалното включване.
9. Компетентностите, свързани с превантивната и корекционно-възпитателната дейност в образователните и социално-педагогическите институции, центровете за специална образователна подкрепа и специалните училища, включват знания, умения и отношения за:
- Работа с родителите и семейната общност.
 - Основни белези и характеристики на целевите групи.
 - Видове социални услуги.
 - Организация и реализация на дейността на различни институции от резидентен тип и дневни центрове, работещи в областта на приобщаващото образование.
 - Превантивна дейност в образователните институции.
 - Търсене на иновативни подходи и апробирането в практиката на алтернативни модели за работа с децата и учениците със специални образователни потребности.
 - Повишаване на информираността и чувствителността на обществото във връзка с проблемите на приобщаващия процес, насилието над деца с увреждания, както и възпитаване в активна гражданска позиция и уважение към моралните и законови норми в българското общество.
10. Компетентностите, свързани с образованието на възрастни, включват знания, умения и отношения за:
- Концепцията за учене през целия живот.
 - Видовете образование за възрастни – разпознаване, идентифициране и назоваване на основните теории, типове и видове образование.
 - Управление на образованието за възрастни – специфика, закономерности, изисквания.
 - Структурата и етапите на андрагогическия цикъл, както и същност и специфика на андрагогическия процес.
 - Социалните, личностните и психо-физическите особености на възрастния като обучаващ се.
 - Професионалните изисквания към преподавателя, обучаващ възрастни.
 - Методическите изисквания към планирането, организирането и провеждането на процес за обучение на възрастни.
 - Разработване и организиране на курс за възрастни обучаващи се, съобразно социалните, личностните и психо-физическите им особености.
 - Методиката за планиране, организиране и осъществяване на обучение на възрастни в областта на приобщаващото образование.
11. Личните и професионални компетентности включват:
- 11.1. Самостоятелност и отговорност

- създава и интерпретира нови знания чрез собствени изследвания или друга научна дейност;
- чрез постигнатите нови знания, демонстрира умения за разширяване на обхвата на досега познатата научна област и преценява необходимостта от актуални публикации;
- притежава способност за самооценка на постиженията на изследователския труд;
- притежава способности да съставя, проектира, изпълнява и адаптира съвременен изследователски процес с научна стабилност.
- компетентности за учене – показва капацитет за систематично придобиване и разбиране на значително количество знания от най-съвременните научни постижения или от областта на професионалната практика, изграждане на умения за самообучение и самоусъвършенстване;
- притежава умения за поддържане на професионални отношения на базата на емпатия, отговорност, конфиденциалност, позитивизъм, търпение, педагогически оптимизъм, работа в екип;
- притежава формирано отношение към бъдещата професионална реализация чрез богата комуникативна култура, както и спазване на общочовешки ценности и етични норми.

11.2. Комуникативни и социални компетентности:

- представя качества и преносими умения, изискващи проявяване на висока лична отговорност, самостоятелна инициативност в сложни и непредвидими обстоятелства, както и в професионална или еквивалентна среда;
- демонстрира общи способности да концептуализира, проектира и изпълнява проекти за генериране на нови знания, прилагане или разбиране на най-модерните достижения, както и да адаптира проектния дизайн към непредвидено възникващи обстоятелства;
- пълноценно общува на някои от най-разпространените европейски езици.

11.3. Професионални компетентности:

- детайлно разбира техники, прилагани за научни изследвания и сложни академични проучвания;
- извършва информирани преценки по сложни въпроси в областта на педагогиката и в частност – на специалната педагогика, често в отсъствието на пълни данни, както и да представя идеите и заключенията си ясно и ефективно пред специалисти и неспециалисти;
- притежава способност да продължава изследванията в областта на педагогиката и в частност на специалната педагогика, на все по-сложни равнища, като допринася за развитието на нови техники, идеи или подходи;
- преподаване, взаимоотношения с учениците и техните родители, лидерство, коопериране с другите педагогически специалисти в приобщаваща образователна среда.

11. Компетентностите, свързани с планиране и реализиране на социална работа образователните и социално-педагогическите институции, центровете за специална образователна подкрепа и специалните училища, включват знания, умения и отношения за:

- Основни характеристики на целевите групи: деца и ученици със специални образователни потребности.
- Толерантно отношение, разбиране и подкрепа за маргинализирани общности, както и антидискриминационни политики и приобщаващи дейности.
- Нормативна база, регламентираща социалната работа в образователни, социални (държавни и неправителствени) институции.

- Социално-педагогическо взаимодействие със семейството на лица от рискови групи като задължително условие за социално включване.
- Структура на помагачия процес.
- Съдържание на методите на социалната работа, специфика при подбора и използването им.
- Изява на гражданската позиция, познаване на конституционните права и задължения на гражданите.
- Индивидуализиране на социалната работа спрямо възрастта и индивидуалните особености на личността, както и спецификата на частния казус.
- Социална работа по случай.
- Подготовка на учебно-възпитателния процес, както и екипно участие в разработване на Карта за оценка на индивидуалните потребности, планове за подкрепа и включване в екипи за подкрепа на личностното развитие, оценка на постигнатия напредък на децата и учениците със специални образователни потребности, консултативна дейност, включително и в Регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващо образование.

Формирането и развиването на тези компетентности се осъществява в хода на обучението по задължителните, избираемите и факултативните учебни дисциплини от учебния план (Приложение 1).

VI. РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите успешно обучението по специалността „Специална педагогика“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“, придобиват професионална квалификация „педагог, специален педагог, ресурсен учител“. Те са подготвени да оказват педагогическа, експертна, консултантска и организационна помощ на деца и ученици със специални образователни потребности, както и да извършват възпитателна и организационна дейност в училищна и извънучилищна среда.

Бакалавърът по специална педагогика има възможности за професионална реализация на следните институционални полета в държавния и неправителствения сектор:

- Ресурсни учители в детски градини и училища, центрове за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР), регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващо образование (РЦПППО) и центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП).
- Учители и възпитатели в специални детски градини и училища, защитени жилища и в класове за интегрирано обучение на ученици със специални образователни потребности.
- Специални педагози в дневни центрове за деца с интелектуална недостатъчност и множество увреждания.
- Специални педагози в центрове за социална рехабилитация и интеграция.
- Експерти в екипи за подкрепа за личностно развитие и насочване на деца със специални образователни потребности за интегрирано обучение и приобщаващо образование.
- Експерти към регионални управления по образование по въпроси, свързани с приобщаващото образование.
- Консултанти в държавни и неправителствени организации с дейност в сферата на приобщаващото образование.
- Директори на специални детски градини и училища, дневни центрове за деца и лица с увреждания, центрове за подкрепа на личностно развитие, центрове за специална

образователна подкрепа и други специализирани в сферата на приобщаващото образование институции.

- Специален педагог в оздравителни и санаториални училища с лечебна, рехабилитационна и учебна дейност.
- Специален педагог в логопедични училища, в училища за зрителни нарушения на деца и за деца с нарушен слух, в домове за деца и лица със сетивни нарушения; в дневни центрове и центрове за настаняване от семеен тип за деца и лица с увреждания (ЦНСТДМУ).
- Личен асистент в Домашен социален патронаж.
- Специален педагог в Защитени жилища за лица с психически разстройства.
- Специален педагог в Домове за медико-социални грижи за деца (ДМСГД), Център за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания, Центрове за социална и здравна рехабилитация.
- Специален педагог в социални услуги за деца и младежи с увреждания.
- Ресурсен учител и специален педагог на частна практика.

VII. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА БАКАЛАВЪРСКА СТЕПЕН

Бакалавърска степен се придобива след обучение в осем семестъра (240 кредита) в редовна или задочна форма на обучение. Изпитите се провеждат от избрана от Факултетния съвет изпитна комисия. Съставът на всяка изпитна комисия се определя със заповед на Ректора на Университета и включва най-малко 3 хабилитирани лица по съответното направление, което е в съответствие с изискванията на ЗВО.

VIII. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Завършилите бакалавърска степен педагози могат да продължат образованието си в:

- *Образователно-квалификационна степен „Магистър“.*
- *Второ висше образование.*
- *Различни форми на квалификация и продължаващо обучение.*

Настоящата квалификационна характеристика е приета на заседание на ФС на ФОН, Протокол6.....10.04.2024г. и утвърдена на заседание на Академичен съвет, протокол15.....18.04.2024г.

Приложение 1

Дисциплини	Образователна среда.	Педагогическо взаимодействие с децата и учениците.	Взаимоотношения с децата и учениците.	Взаимоотношения с другите педагогически специалисти.	Лидерство.	Работа с родителите и семейната общност.	Възпитателна и корекционна възпитателна работа.	Работа в мултикултурна и приобщаваща среда.	Превантивна и корекционна възпитателна дейност.	Образователна възрастна.	Личностно и професионално развитие
Задължителни дисциплини											
Въвеждане в специалността	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Хоспитиране	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Обща, възрастова и педагогич. психол.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ИКТ и работа в дигитална среда	X	X									
Анатомия и физиология	X										
Социални политики за хора с увреждане								X	X	X	X
Практическа граматика на българския език	X	X									
Клиника на умствената изостаналост								X		X	X
Педагогика I ч. – Теория на възпитанието	X	X	X			X					X
Педагогика II част – Дидактика	X	X	X			X					X

Адаптирана физическа активност	X														X	X	X
Соц. пед. асп. на правн. защита на личн.		X				X									X	X	X
Метод. за обуч. по матем. за деца със СОП	X	X															
Методика на обуч. по ФВС за деца със СОП	X	X				X											
Кинезитерап. методики за деца с физ. увр.	X	X				X											
Метод. за об. по човек, общество и природа за деца със СОП	X	X				X											
Рехабилитационни методики за деца с физически увреждания	X	X				X											
Методика за обуч. по ИИ за деца със СОП	X	X				X											
Метод. за обуч. по Музика за деца със СОП	X	X				X											
Допълнителна и алтернативна комуникация	X	X				X									X	X	X
Методика за обуч. по ТП за деца със СОП	X	X				X											
Лятна практика	X	X				X									X	X	X
Работа със семейства		X				X									X		

Лидерство в образованието	X	X	X	X	X	X	X											
Управление на образователни институции	X	X	X	X	X	X	X											
Овладяване на мимикожестова и дактилна реч	X	X	X	X	X	X	X								X			X
Овладяване на мимикожестова и дактилна реч и работа с технически средства	X	X	X	X	X	X	X								X			X
Аудио и видео софтуерни ресурси при работа с деца и ученици със СОП	X	X	X	X	X	X	X								X			X
Разр. на дид. рес. за раб. с инт. дъска за деца и ученици със СОП	X	X	X	X	X	X	X								X			X
Интегр. на интер. хард. и софт. техн. в обучението на деца и ученици със СОП	X	X	X	X	X	X	X								X			X
Работа с образователен софтуер за деца и ученици със СОП	X	X	X	X	X	X	X								X			X
Работа с документи от ресурсния учител	X	X	X	X	X	X	X								X			X

Порфолио на ресурсния учител	X												X	
Приобщаващо образование за деца и ученици със СОП	X	X					X						X	
Взаимодействие със семейството на деца от ПУВ и НУВ					X									
Управление на поведението и кризисно въздействие в ресурсното подпомагане													X	
Релефно-точков шрифт. Овлавяване на брайлово писмо	X												X	
Овлабяване на брайлово писмо и работа с технически средства	X												X	
Работа с деца със синдром на Даун	X	X					X						X	
Работа с деца от аутистичния спектър	X	X					X						X	
Методически аспекти на корекционната работа с деца с аутизъм	X	X					X						X	
Социална адаптация и абилитация на деца с аутизъм	X	X					X						X	

